

[Ministeren for kulturelle anliggender.]

tral vil ikke blive genfremsat, idet bestemmelserne om denne institutions virksomhed i stedet er optaget under et særligt kapitel i lovforslaget om film og biografer.

Det tidligere lovforslag om film og biografer indeholdt bl. a. et forslag om bortfald af det nuværende bevillingssystem. Også det nu forelagte lovforslag bygger på en afskaffelse af dette system til fordel for et system med helt fri biografnæring, hvorefter enhver, der er myndig, har bopæl her i landet og ikke er under konkurs, har ret til at få en tilladelse til offentlig filmforevisning.

Ved førstebehandlingen i folketinget af det tidligere lovforslag gav jeg udtryk for, at afskaffelsen af bevillingssystemet ikke i sig selv forekom mig at være et hovedpunkt i lovforslaget. Dette er stadig min opfattelse — spørgsmål som nedsættelse og i sidste instans bortfald af afgifterne og administrationen af filmstøtten fremover forekommer mig at være langt mere væsentlige. Men det må erkendes, at bevillingssystemet på grund af den ændrede økonomiske situation for biograferne ikke i dag kan fungere efter sin oprindelige hensigt, som jo var at sikre, at de personer eller institutioner, som stod for den offentlige filmforevisning, ikke blot havde de nødvendige forretningsmæssige forudsætninger, men tillige var i besiddelse af de nødvendige kunstneriske og kulturelle kvalifikationer til at kunne lede biograferne under hensyntagen til deres kulturelle funktion.

Biografdrift er ikke mere noget særlig tillokkende erhverv, og tiden er derfor efter min opfattelse inde til at gå bort fra et system med tildeling af biografbevillinger; det må siges at have overlevet sig selv.

Det fremgik af de bemærkninger, som ledsagede det i januar 1971 fremsatte forslag til lov om film og biografer, at det havde været overvejet, om man i det tilladelsessystem, der skulle afløse bevillingssystemet, eventuelt skulle indbygge visse reguleringer og begrænsninger, således f. eks. begrænsninger i kredsen, der kunne få tilladelse til biografdrift, begrænsninger i antallet af biografer, som den enkelte kunne drive, eller begrænsninger i adgangen til kapitalanbringelse i biograferne.

Min forgænger i embedet var imidlertid nået til det resultat, at det ikke kunne være

rimeligt at forsøge at etablere sådanne begrænsninger og indskrænkninger i det nye system, idet muligheden for at føre en effektiv kontrol med overholdelsen af sådanne regler ville være yderst ringe.

Jeg mener, man må gå et skridt videre, idet jeg i det nu forelagte lovforslag også har udeladt bestemmelserne i det tidligere lovforslags §§ 4 og 7. Disse bestemmelser tog sigte på dels at begrænse aftalefriheden mellem biografere og filmudlejere, dels at pålægge biografere ved valget af film at drage omsorg for, at kulturelt og kunstnerisk værdifulde film forevist. Tilsvarende bestemmelser findes i den gældende lov, men det må erkendes, at man i årenes løb hverken har haft vilje eller evne til at sikre overholdelsen af disse bestemmelser, og på denne baggrund finder jeg det omsonst at opretholde dem. Eventuelle indgreb over for folk, der driver biograf, må for fremtiden ske via den almindelige borgerlige straffelov.

Det er imidlertid klart, at vi i de kommende år opmærksomt må følge udviklingen inden for biografsektoren og være på vagt over for dannelsen af sådanne biografkæder, som eventuelt bremser muligheden for en fri distribution af film. Skulle sådanne kæder opstå som følge af det nye system, må det offentlige overveje muligheden af at oprette særlige art cinemas, der sikrer alle producenter en rimelig adgang til at få deres film ud til publikum.

Som tidligere omtalt er det min opfattelse, at et af de helt centrale spørgsmål i forbindelse med gennemførelsen af en ny lov om film og biografer må være, i hvilket omfang biograferne fortsat skal belastes med de afgifter, der i dag hviler tungt på de fleste biografindehavere.

Det tidligere forelagte lovforslag indebar, at afgifterne skulle lempes, således at bevillingsafgiften helt bortfaldt og billetafgiften blev nedsat fra de nuværende 15 pct. til 12½ pct. af entréindtægten. Samtidig var maksimumsgrænsen for lempelse i billetafgiften foreslået hævet sådan, at delvis tilbagebetaling af billetafgiften finder sted til biografer, hvis entréindtægt ikke overstiger 150.000 kr. — mod hidtil 120.000 kr.

Under udvalgsbehandlingen af lovforslaget blev der især fra mit partis side givet udtryk for, at den foreslåede lempelse i bil-